

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

POROČILO IZ DELAVNICE O PRIDOBIVANJU FINANČNIH SREDSTEV

28. MAJ 2011

Hrastnik, v okviru festivala sodobnih uprizoritvenih umetnosti Rdeči revirji

Predavateljica: Alma R. Selimović

Udeleženci:

1. David Lindič, Mladinsko gledališče Trbovlje
2. Janez Lipeč, KUD Voxhumana Zagorje
3. Jerica Ulaga, Društvo marionetno gledališče
4. Mojca Ulaga, Zavod Vitkar
5. Tanja Hanžič, Društva Relik
6. Katja Sovre, Društvo Relik
7. Tamara Detič, Nikjer
8. Maja Kastelic, Nikjer
9. Ivo Restar, Moški pevski zbor Svoboda Hrastnik
10. Jana Godicelj, KRC Hrastnik
11. Andrej Štular, Stripburger, Forum Ljubljana

Osnovna načela, ki jih pozabljamo, ko se prijavljamo na razpise:

1. Vse kar delamo, vsi kulturni dogodki so JAVNO DOBRO

To kar delamo je dobro za celo skupnost in vedno proizvajamo pozitivne učinke za skupnost. Umetniška dela nimajo samo estetske vrednosti, vendar tudi druge splošno dobre vrednosti:

- kvalitetno preživljanje prostega časa
- aktivno preživljanje prostega časa
- kulturni dogodki nas silijo k razmišljanju o svojih vrednotah v življenju
- kulturni dogodki spodbujajo socialno interakcijo in druženje
- pridobivamo socialne veščine
- delaš nekaj za skupnost

Zato imamo pravico do javnega financiranja. Vendar pa moramo biti odprti in razširiti iskanje financiranja tudi izven samo kulturnih razpisov. Vedno je dobro široko razmišljati o svoji organizaciji: kaj vse delamo in na katera področja vsebinsko posegamo.

Npr.:Evropa pozdravlja:

- mobilnost
- decentralizacijo
- lokalne iniciative
- povezovanje- partnerstvo
- mednarodna vidnost in povezovanje (tako npr. spodbujajo povezovanje ljudi na Balkanu, dobi se financiranje za sodelovalne projekte, ker si želijo da se balkanske države integrirajo v Evropo)

2. Pridobivanje sredstev ni samo pridobivanje denarja, vendar je pomembno dobiti tudi kaj drugega

- pomembna je infrastruktura (oder, razstavni prostor....- nimajo programa)
- pomembna je adrema novinarjev (kar ponavadi vzame veliko časa in denarja)
- enostavno je dobiti sponzorstva za material- težko pa za denar
- oprema: pomembna je solidarnostna delitev opreme
- povezovanje- lobistična moč- saj se včasih občinam ne zdi vredno vlagati v kulturo- v tem primeru se je dobro povezati z večimi organizacijami ker tako dobiš večjo lobistično moč
- sodelovanje je pomembno pri razpisih predvsem mednarodnih- mobilnost ljudi je trenutno zelo dobro financirana

A) FINANCIRANJE NA LOKALNI RAVNI

- **občina** : LJ in MB imata zelo dobro poskrbljeno, drugače so to bolj denarji ki so na simbolični ravni
- **dobre socialne mreže**
- občina lahko da **priporočilo lokalne skupnosti** - župan ali nekdo ki je zadolžen za mesto napiše priporočilno pismo, v katerem pove, da je aktivnost dobra za povezovanje skupnosti, pove zakaj je to dobro za skupnost in da je mogoče to edina kulturna aktivnost ki se tam dogaja, ter da v mesto zaradi te aktivnosti pridejo turisti, ki pustijo denar v mestu
- tako se da dobiti občinsko podporo, vendar mora lokalna skupnost prepoznati vrednost dela
- **JSKD** je financer lokalnih skupnost, ki financira ljubiteljsko dejavnost na dveh nivojih: na lokalni in nacionalni ravni. Organizirajo svoje dogodke, na katerih pokrijejo vse stroške nastopajočim. Imajo tudi manjše razpise na lokalni ravni. Sestanek z njimi lahko pomaga odpreti vrata, saj poznajo lokalno občinstvo. Pomembno je vzpostaviti trajno sodelovanje, zato jih vabimo na dogodke. JSKD v Ljubljani dela strategijo za več let vnaprej, zato je dobro dogovoriti tudi sestanek z njimi. Vsako področje ima svojega svetovalca, pri katerem je dobro jasno komunicirati probleme z nacionalno enoto. Obstaja tudi razpis za investicije , za nakup opreme. Radi financirajo stvari, ki jih zares rabiš. Imajo tudi fundus svoje opreme, kjer si lahko kaj sposodiš.
- **JUPOL** ima vsako leto več razpisov. Oni načrtno financirajo lokalno skupnost. Financirajo obnovo razpadajoče infrastrukture (telovadnice, ...)
- tudi **Ministrstvo za kulturo** ima razpis za nakup opreme in obnovo
- mogoče ima tudi občina prostore, pisarne , ki so prazni in tudi opremo (računalniki, avto ali kolo za odpis)
- pomembno je slediti **občasnim priložnostim**- Svetovna prestolnica knjige, MB- 2013 Svetovna prestolnica mladih- delaš s partnerji tam- ali Svetovna prestolnica kulture; MB- Gimareš Portugalska
- **OSEBNI STIK** je najbolj pomemben. Direktni pristop k ljudem, pokličeš tega ki se ti zdi najbolj pomemben in ki je odgovoren ter se poskušaš dogovoriti za sestanek. Taki ljudje imajo informacije , vedo kdo je pravi človek in tudi če nimajo konkretnega predloga ali ponudbe za sodelovanje, si te zapomnijo. (npr. v MB na EPK oni pozivajo ljudi in organizacije za pomoč, ker nimajo dovolj znanja in ti ljudje se bodo po končanem projektu razporedili po nekaj pomembnih pozicijah)
- tudi prenekateri kulturni domovi in kinodvorane so prazne in lahko ponudijo prostor za izvajanje aktivnosti
- v vsakem kraju obstajajo **organizacije za turizem, izobraževanje in mladinske organizacije** s katerimi se je vredno povezati na lokalni ravni, ker tudi njihovo občinstvo naslavljamo

- **Slovenska turistična organizacija (STO)** tudi financira različne projekte in objavlja razpise (recimo letos so podprli EKO muzeje - pri čemer je edini pogoj da mora biti delo javno dostopno - torej nekaj dni v tednu odprto za javnost. Veliko kulturnih organizacij je skozi ta razpis dobilo nekaj denarja za svoje aktivnosti)

B) FINANCIRANJE NA DRŽAVNI RAVNI

- **Ministrstvo za kulturo** financira večinoma javne zavode in vse kar so oni sami ustanovili (plače, materialni stroški, potni stroški itd.)
- **zdaj 15% namenijo nevladnim organizacijam**, ki izvajajo kulturne programe, ki so državnega pomena in ta trend se bo v prihodnosti še povečeval
- imajo izjemno veliko število razpisov
- **konec leta (november, december)- razpisi za kulturne projekte**
- film in knjiga, mediji ter dediščina padejo ven: ključna področja so likovna, glasbena, intermedijska in uprizoritvena umetnost
- **programski razpisi**- za večje organizacije- 3 leta delovanj (4 letni programski razpis)
- niso komplicirani razpisi, vendar denar večinoma dobivajo že uveljavljene organizacije
- zadnje leto spodbujajo **sodelovalne projekte**- zato se spleta spremljati kulturne smernice
- svetovalce se spleta klicati
- **zunani eksperti** (ocenjevalne komisije) ocenjujejo razpise- zato se je dobro pozanimati kdo so ti ljudje, da jih vabiš na dogodke
- **Ministrstvo za javno upravo** (razpise vodi dr. Andreja Barle Lakota)
- **spletne strani, ki zbirajo objave razpisov** (**Artservis, Regionalni razvojni center**- specializirani za evropske razpise, **CNVOS, CCP**- asistirajo ljudem ob prijavih na razpise in tudi komunicirajo z Brusljom ter pomagajo pri iskanju partnerstev- pri njih sta za to zadolženi Ines Kežman in Maša Ekar, ki nudita individualno svetovanje
- **Evropska prostovoljska organizacija** (posredujejo zainteresirane prostovoljce, tudi tujce s katerimi nimaš nobenega stroška), **Voluntariat. Slovenska Filantropija, Mladinski svet Slovenije,**

C) FINANCIRANJE NA EVROPSKI RAVNI

- program KULTURA 2007- 2013

je namenjen sodelovalnim projektom, kjer gre za ustvarjanje skupne evropske identitete in kjer zahtevajo mednarodna sodelovanja vsaj 3 držav. Zdaj se v te razpise lahko vključijo tudi Norveška, Islandija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna gora, Makedonija in Turčija. Ti razpisi niso vezani na koledarsko leto. Jeseni (konec avgusta) so predvideni novi razpisi.

- **SODELOVALNI PROJEKTI**, pri katerih poudarjajo dodano evropsko vrednost: izmenjava umetnikov, prostovoljcev, povečanje občinstva, ...Pri teh projektih je poročanje zelo zahtevno in potrebno je zagotoviti domači delež financiranja projektov. Zato je najbolje začeti kot partnerska organizacija.
- **STRUKTURNI PROJEKTI**, podpirajo ambasadorje evropske kulture v državi, kar ima vrednost za celo Evropo. V ta sklop spadajo tudi razpisi za festivale, pri čemer mora biti vsaj 7 umetnikov ali skupin, ki so iz tujih držav. Da se sodelovati tudi z državami 3. sveta, pri čemer je letos vključena Brazilija, naslednje leto pa Južna Afrika.
- **IZOBRAŽEVALNI PROJEKTI**. Ključna institucija pri nas je **CMEPIUS**, ki razpisuje in pomaga pri prijavih. Na njihove razpise se lahko prijavljajo tudi kulturne organizacije. Poudarjajo vseživljenjsko učenje, izobraževanje starejših, pomoč pri prekvalifikacijah, izobraževanje otrok... Zanimiv je program Leonardo, ki podpira dodatna izobraževanja iz področja na katerem delaš, izmenjavo s partnerji ter plačuje pot, prenočišča, dnevnice, kotizacije in izobraževalne pripomočke (knjige, DVD-je, CD-je...). Organizacija

GRUNTWIG fundira za potovanje- mobilnost in prenočitev za udeležbo na izobraževanjih, konferencah itd. Razpise imajo na vsake 4 mesece.

- DINAMIKA EVROPSKIH LET:

2010 - Leto boja proti revščini in socialni izključenosti

2011 - Evropsko leto prostovoljstva

2012 - Evropsko leto aktivnega staranja

(spodbujanje medgeneracijskega dialoga) Razpise bo objavljalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

- ESS (Evropski strukturni skladi)

Pri teh razpisih lahko poudarimo, da je dodana vrednost kulture aktivno preživljanje prostega časa, kar je pomembno za celotno skupnost). Razpise objavlja Ministrstvo za okolje in promet (Tomaž Miklavčič).

- EUROPE FOR CITIZENS

so razpisi pri katerih gre za krepitev civilne iniciative, katere del je tudi kultura. Poudarjajo negovanje državljanske zavesti in si prizadevajo za premostitev razlik med ljudmi ter blaženje socialnih učinkov migracij.

- EUROPEAN CULTURAL FOUNDATION

Podpira kulturne projekte nevladnih organizacij. Program STEP BEYOND (financira mobilnost, potne stroške umetnikov, štipendije za tujine, obisk konferenc....) Program SODELOVALNIH PROJEKTOV (imajo enostavne prijave, vendar potrebuješ 3 partnerje). BIFC (Balkan Incentive Funds), kjer je zaposlena Katja Praznik. Projektna dokumentacija in poročanje je enostavno. Lahko pošlješ mail z osnutkom in se dogovoriš za individualni sestanek. Prijaviš se lahko kadarkoli želiš (ni razpisnih rokov) in v roku 4 mesecev ti pošljejo odgovor. Glavni prijavitelj mora biti organizacija iz balkanske regije. Delovanje te pisarne financira Ministrstvo za kulturo.

- AMBASADE IN KONZULATI

Vabilo in prihod ambasadorja na dogodek, da organizaciji posebno težo. Financirajo lahko protokolarne zadeve (pogostitve itd.)

Charles Nodier, British Council, Ameriška ambasada (vsako leto odprt razpis), Goethe Institut, Cultures France (zadolženi za distribucijo francoske kulture po svetu), Trust for Mutual Understanding (ZDA), Open Institute (Azija), Norveško- švicarski mehanizem (dostopen tudi Slovencem in ravno pripravlja naslednje perspektive. Njihove razpise objavlja tudi Ministrstvo za javno upravo. Financirajo tudi manjše projekte in programe, ter ljudi.), Japan Foundation, proHelvetia, Institut Ramon LLul

- Razpisi za posameznike (individualne štipendije, prevodi, izobraževanja, rezidenčna stanovanja v Berlinu, Parizu, New Yorku., za deficitarne poklice). Objavlja jih Ministrstvo za kulturo

D) SPONZORJI

Pri nas ni poslovne kulture na tem področju. Sponzorstvo je 20% obdavčeno. Pisanje prošenj na slepo je izgubljen čas in papir. Pomembno je dobro socialno omrežje.

Pomembno razmisliti kdo so ciljne skupine in koga nagovarjamo, saj sponzorji potencialne kupce lahko ujamejo na naših dogodkih. Učinkovite so po meri pripravljene ponudbe, kjer so že locirane skupne točke interesa. Veliko sponzorskega denarja se daje tudi po osebnih interesih, se ravi je smiselno iskati podjetja v katerih so zaposleni ljubitelji umetnosti in kulture. Podjetja velikokrat rada dajejo sponzorstva v materialu. Nekatera podjetja želijo promovirati nov produkt in je lahko vaš dogodek sijajna priložnost za promocijo.

E) DONATORJI

V Sloveniji donacije niso obdavčene, vendar je po presegu določenega zneska potrebno skleniti sporazum. Zanimiv je pojav anonimnega donatorstva. Tudi starši so velikokrat pripravljeni donirati za dejavnosti vseh otrok. Najti je potrebno kreativne načine, ki so

organizacijam in donatorjem pri srcu (npr. sedeži z imeni donatorjev v Kinodvor). Nekatere organizacije ustanovljajo tudi svoje klube.

F) VSTOPNICE

Pri vstopnicah je najbolj smiselna srednja pot. Nekaj je treba računati, saj ljudi s simboličnimi vstopninami vzgajaš v spoštljive obiskovalce kulturnih dogodkov.

G) 0,5 % DOHODNINE posamezniki lahko namenijo nevladnim organizacijam.

NAPOTKI ZA UČINKOVITO PRIJAVLJANJE NA RAZPISE:

- osebni stik
- predstavitev organizacije (brošure, fotografije, video...)
- poiskati pravo osebo, ki je zadolžena za razpis in pravo osebo ki bo razpis izpolnjevala
- pomembni sestanki s partnerji pred reševanjem razpisa in branje razpisne dokumentacije
- odklonilen odnos do zunanjih ekspertov iz podjetij, ki ponujajo svoja znanja (nimajo vpogleda v kulturo)
- pomembno razumevanje kontekstov
- nujno poiskati pomoč svetovalcev, ki so za to delo plačani od države in evropske unije
- zunanji človek, ki ni s področja naj ponovno prebere aplikacijo, da smo gotovi da je ideja jasno zasnovana
- zagotoviti lektorsko pravilnost
- pregled vseh prilog
- arhiviranje prijave (ker včasih pregledovanje traja dolgo časa)
- realistično finančno ovrednotenje projekta
- ovrednotenje neplačanih sredstev
- ob negativni odločbi nujno zahtevaš obrazložitev
- dobro pogajanje ob usklajevanju pogodbe
- pomembno je oddati zahtevek za izplačilo
- komunikacija s skrbnikom pogodbe
- jasno in urejeno poročanje
- vabilo financerjev na dogodke
- objava logotipov na vseh publikacijah za dobro promocijo dogodka

Zapisala Sandra Đorem

30. maj 2011